

Compromís social dels ciutadans

01/2013 - Sociologia. Una investigació realitzada en forma d'enquesta al llarg de 2011 a una mostra de 3.000 persones de la població espanyola major de 18 anys i resident a llars amb telèfon ha analitzat la implicació social d'aquesta població arribant a la conclusió que el 36% dels espanyols esta compromès socialment. Els resultats obtinguts formen part de la tesi doctoral de Sergi Blancafort, investigador de la Fundació Josep Laporte i membre del Grup de Recerca sobre Globalització, Educació i Polítiques Socials (GEPS), del Departament de Sociologia de la UAB.

Segons els resultats d'aquesta investigació, la participació en organitzacions de voluntariat i la importància de participar en activitats que beneficien el conjunt de la població és més gran com més alt és el nivell d'estudis. Així, mentre el 6% de les persones sense estudis participa d'una manera activa en aquestes organitzacions, el percentatge puja al 13% en el cas de les persones amb estudis universitaris. El 87% de les persones amb estudis universitaris donen molta importància a participar en activitats que beneficien el conjunt de la població, mentre que el percentatge de persones gairebé sense estudis que donen la mateixa importància a aquestes activitats descendeix fins al 76%.

El nivell d'estudis està clarament associat a l'actitud cap als impostos i la despesa en polítiques socials. A mesura que augmenta el nivell educatiu, s'observa una major preferència cap a l'augment d'impostos i l'increment de la despesa en polítiques socials. El 38% de les persones amb estudis universitaris prefereixen més despesa social, a costa d'incrementar els impostos i el 35% estaria en contra d'aquesta mesura, mentre que només el 14% de les persones sense estudis o amb estudis primaris està a favor d'aquest augment d'impostos per incrementar la despesa social, amb el 58% en contra.

L'enquesta, realitzada a 3.000 persones, també mostra una associació entre l'estat de salut i bona part de les variables de competència cívica, així com a l'actitud cap als impostos i la despesa en polítiques socials. Les persones amb un bon estat de salut consideren més important votar a les eleccions i seguir l'actualitat política, i mostren un major de confiança en el govern i en els polítics. Com pitjor és l'estat de salut de les persones, menys disposades estan a que s'incrementi la despesa social mitjançant un augment dels impostos.

L'edat i el sexe també influeixen en les variables analitzades. El grup d'edat de 50-64 anys és el més interessat en temes polítics i socials. A partir dels 35 anys d'edat, els ciutadans són més favorables a una pujada d'impostos i una major despesa en polítiques socials, i tenen una major percepció d'inseguretat cap al futur. Quant al gènere, les dones consideren més importants els valors cívics, i en canvi els homes mostren un major interès pels temes relacionats amb la política. Els homes són més partidaris que les dones de pagar més impostos a canvi d'una major despesa en polítiques socials.

Basant-se en totes les variables analitzades en l'estudi, els investigadors han desenvolupat una tipologia dels ciutadans espanyols, segons la qual el 36% té un perfil "compromès", és a dir, són membres actius d'organitzacions de voluntariat, consideren important votar a les eleccions, seguir l'actualitat política i participar en activitats que beneficiïn el conjunt de la població, confien en el govern i en els polítics i es mostren interessats a participar en una comissió ciutadana sobre la despesa en polítiques socials.

El 18% té un perfil "apàtic", no s'interessen pels assumptes polítics ni socials, no consideren important el vot ni seguir l'actualitat política, no volen participar en la comissió ciutadana i no confien en el govern ni en els polítics. El grup de ciutadans amb un perfil "indefinit" ascendeix al 46%, i l'integren individus que tenen entre "poc i bastant" interès en els assumptes de participació social.

Sergi Blancafort Alias.

Departament de Sociologia

"Competencia cívica y actitudes hacia el Estado del Bienestar: la opinión pública de los ciudadanos españoles", tesi doctoral de Sergi Blancafort, llegida a la UAB, octubre 2012.